

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2010. gada 16. decembrī*

Lieta C-537/08 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2008. gada 3. decembrī iesniedza

Kahla Thüringen Porzellan GmbH, Kāla [*Kahla*] (Vācija), ko pārstāv M. Šite [*M. Schütte*], Z. Cilke [*S. Zühlke*] un F. Vērnērs [*P. Werner*], *Rechtsanwälte*,

apelācijas sūdzības iesniedzējs,

pārējie lietas dalībnieki —

Eiropas Komisija, ko pārstāv V. Kreišics [*V. Kreuzschitz*] un K. Gross [*K. Gross*], pārstāvji, kuriem palīdz K. Kēnigs [*C. Koenig*], profesors, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

* Tiesvedības valoda — vācu.

Freistaat Thüringen, ko pārstāv A. Vaitbrehts [*A. Weitbrecht*] un M. Nunjess-Millers [*M. Núñez-Müller*], *Rechtsanwälte*,

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv M. Lumma [*M. Lumma*] un V.D. Plesings [*W.-D. Plessing*], pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā pirmajā instancē,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*] (referents), tiesneši Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 20. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar savu apelācijas sūdzību *Kahla Thüringen Porzellan GmbH* lūdz Tiesu atcelt Eiropas Kopieniu Pirmās instances tiesas 2008. gada 24. septembra spriedumu lietā T-20/03

Kahla Thüringen Porzellan/Komisija (Krājums, II-2305. lpp.; turpmāk tekstā — “pārsūdzētais spriedums”), ar kuru tā noraidīja tā prasību atcelt Komisijas 2003. gada 13. maija Lēmumu 2003/643/EK par Vācijas piešķirto valsts atbalstu *Kahla Porzellan GmbH* un *Kahla/Thüringen Porzellan GmbH* (OV L 227, 12. lpp.; turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”).

Tiesvedības priekšvēsture

2. Apelācijas sūdzības iesniedzējs, kas izveidots 1993. gada novembrī, 1994. gada janvārī no likvidējamās sabiedrības *Kahla Porzellan GmbH* pārņēma zemes gabalus, mašīnas un iekārtas, kā arī 380 darbiniekus. *Kahla Porzellan GmbH*, kura ražoja porcelāna traukus un priekšmetus, bija reģistrēta Tīringenes federālajā zemē — vienā no reģioniem, kas atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta a) apakšpunktam, iespējams, var saņemt atbalstu.
3. Attiecībā uz šo reģionu Eiropas Kopienu Komisija bija atļāvusi divas vispārējās atbalsta shēmas, proti, ar 1993. gada 27. oktobra lēmumu — Tīringenes federālās zemes programmu mazo un vidējo uzņēmumu ieguldījumu nodrošināšanai (*KMU-Investitionsprogramm des Landes Thüringen* (atbalsts Nr. N 408/93 - SG(93) D/19245, OV C 335, 7. lpp.)) un ar 1994. gada 21. decembra lēmumu — programmu, kura paredz pasākumus nodarbinātības veicināšanai vides un sociālo pakalpojumu nozarēs, kā arī jaunatnes atbalstam bijušās VDR teritorijā (atbalsts Nr. NN 117/92 - SG(95) D/341, OV C 401, 2. lpp.).
4. No apstrīdētā lēmuma izriet, ka šo shēmu ietvaros Vācijas valsts iestādes laikā no 1994. līdz 1999. gadam apelācijas sūdzības iesniedzējam bija piešķirušas 23 finanšu atbalstus par kopējo summu DEM 39,028 miljonu apmērā. Starp šiem pasākumiem ir subsīdija mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) ieguldījumu nodrošināšanai

DEM 2,5 miljonu apmērā, kuru Tīringenes federālā zeme izmaksāja 1994. gada maijā (turpmāk tekstā — “15. pasākums”), kā arī subsīdijas nodarbinātības jomā kopumā DEM 1,549 miljonu apmērā, kas saistītas ar ieguldījumiem vides aizsardzībā un ko saskaņā ar Likuma par nodarbinātības veicināšanu (*Arbeitsförderungsgesetz*, turpmāk tekstā — “AFG”) 249.h pantu *Bundesanstalt für Arbeit* (Federālais nodarbinātības birojs) piešķīra laikā no 1994. līdz 1996. gadam (turpmāk tekstā — “26. pasākums”).

- 5 Attiecībā uz 15. pasākumu Komisija apstrīdētā lēmuma pamatojuma 128. un 129. punktā konstatēja, ka tas tomēr neatbilst iepriekš atļautajām atbalsta shēmām tiktāl, ciktāl attiecīgās subsīdijas piešķiršanas brīdī apelācijas sūdzības iesniedzējs bija jāuzskata par grūtībās nonākušu uzņēmumu, lai gan šī uzņēmumu kategorija bija skaidri izslēgta no šīs shēmas piemērošanas jomas. Turklāt pa to laiku Komisija bija pieņēmusi savu 2002. gada 19. jūnija Lēmumu 2003/225/EK par Tīringenes federālās zemes programmu mazo un vidējo uzņēmumu ieguldījumu nodrošināšanai un tās piemērošanu (OV 2003, L 91, 1. lpp.), proti, negatīvu lēmumu par minēto shēmu, jo tā, pretēji Komisijas atļautās atbalsta shēmas īpašajiem noteikumiem, tostarp tika piemērota grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.
- 6 Attiecībā uz 26. pasākumu Komisija apstrīdētā lēmuma pamatojuma 134.–139. punktā norādīja, ka uz attiecīgajām subsīdijām neattiecas AFG 249.h pantā paredzētā shēma, kuru tā bija apstiprinājusi kā tādu, kas nav atbalsta shēma. Šajā ziņā Komisija konstatēja, ka atļautā shēma attiecās ne tikai uz *Treuhandanstalt* uzņēmumiem, bet arī uz valsts uzņēmumiem, lai gan apelācijas sūdzības iesniedzējs attiecīgo subsīdiju piešķiršanas brīdī bija privāts uzņēmums.
- 7 Tādējādi Komisija 15. un 26. pasākumu *inter alia* atzina par nesaderīgiem ar kopējo tirgu un lika Vācijas Federatīvajai Republikai veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai attiecīgo atbalstu no apelācijas sūdzības iesniedzēja atgūtu.

Par prasību Pirmās instances tiesā un pārsūdzēto spriedumu

- 8 Ar savu prasību Pirmās instances tiesā apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdza to atcelt apstrīdēto lēmumu tiktāl, ciktāl tas skar apelācijas sūdzības iesniedzēju, savu prasījumu pamatojumam izvirzot četrus pamatus. Pirmie trīs pamati, kas attiecās tikai uz 15. un 26. pasākumu, bija saistīti attiecīgi ar šādiem pārkāpumiem: pirmais — ar EKL 87. un 88. panta noteikumu pārkāpumu, otrais — ar tiesiskās drošības principa pārkāpumu un trešais — ar tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu. Ceturtais pamats, kurš vairs netiks turpmāk izskatīts, jo nav izvirzīts apelācijas tiesvedībā, bija par vairākām kļūdām faktos un vērtējumā, kuras esot pieļāvuši Komisija.
- 9 Sava pirmā pamata ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka attiecīgie pasākumi esot piešķirti atbilstoši atļautajām atbalsta shēmām un tātad esot pastāvošs atbalsts. Līdz ar to Komisija, ar atpakaļejošu spēku nosakot papildu nosacījumus attiecībā uz minētajām shēmām, ņemot vērā kurus tā kļūdaini uzskatīja, ka minētie pasākumi ir jauns atbalsts, esot pārkāpusi EKL 87. un 88. panta noteikumus.
- 10 Pirmkārt, attiecībā uz 15. pasākumu Pirmās instances tiesa vispirms konstatēja, ka atļautā atbalsta programma — kā Vācijas Federatīvā Republika, atbildot uz Komisijas lūgumu sniegt papildu informāciju, to apstiprināja 1993. gada 26. augusta paziņojumā — attiecās uz uzņēmumiem, kuri ir privatizēti pēc 1989. gada un kuri, “esot darbotiespējīgi, bieži atrodas nestabilā finansiālā situācijā” (pārsūdzētā sprieduma 102.–105. punkts).
- 11 Tomēr, pēc Pirmās instances tiesas domām, pirmkārt, atsauce uz šādu finansiālo situāciju ir jāuzskata par tādu, kas attiecas uz grūtībām, kuras saistītas ar pāreju no plānotās ekonomikas uz tirgus ekonomiku, nevis uz tām, kas raksturīgas grūtībās nonākuša uzņēmuma jēdzienam (pārsūdzētā sprieduma 106. punkts). Otrkārt, tas,

ka Tīringenes federālā zeme tāpat arī bija paziņojusi par programmu, kas ir īpaši paredzēta grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai, apstiprina, ka šie uzņēmumi neietilpst attiecīgās shēmas piemērošanas jomā, kā to apstrīdētajā lēmumā uzskatīja arī Komisija (minētā sprieduma 108., 109. un 111. punkts).

- 12 To precizējusi, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 133. punktā konstatēja, ka Komisija, uzskatot, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs bija grūtībās nonācis uzņēmums, nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.
- 13 Līdz ar to pārsūdzētā sprieduma 134. un 135. punktā tā norādīja, ka šai iestādei bija pamats uzskatīt, ka atbalsts, kas veido 15. pasākumu, neatbilst Tīringenes federālās zemes programmā noteiktajiem piešķiršanas nosacījumiem un ka tādējādi tas ir kvalificējams kā jauns atbalsts EKL 88. panta 3. punkta izpratnē.
- 14 Otrkārt, attiecībā uz 26. pasākumu Pirmās instances tiesa konstatēja, ka nosacījumi, kuri paredzēti atļautajā atbalsta shēmā, kas ieviesta ar *AFG 249.h* pantu, nebija ievēroti. Kā Komisija to bija norādījusi apstrīdētajā lēmumā, tādus privātos uzņēmumus kā apelācijas sūdzības iesniedzējs saskaņā ar šo tiesību normu izvēlēties nevar (pārsūdzētā sprieduma 175. un 180. punkts). Turklāt, kā to 1994. gada 29. jūlija paziņojumā precizēja pati Vācijas Federatīvā Republika, šie pasākumi bija jānosaka vispārējās interesēs, nevis viena uzņēmuma īpašās interesēs (minētā sprieduma 181., 182. un 185. punkts). Tomēr tas tā nebija šajā gadījumā (tā paša sprieduma 186. punkts).
- 15 Tādējādi Pirmās instances tiesa noraidīja visus argumentus, kas attiecās uz EKL 87. un 88. panta noteikumu pārkāpumu, tostarp saistībā ar 26. pasākumu (pārsūdzētā sprieduma 203. punkts).

- 16 Sava otrā pamata ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka Komisija, apstrīdētajā lēmumā pamatojoties uz ierobežojošiem nosacījumiem, kuri nav paredzēti ne attiecīgajās shēmās, ne lēmumā, ar ko tās atļautas, esot pārkāpusi tiesiskās drošības principu.
- 17 Pirmās instances tiesa šo pamatu noraidīja, konstatējot, pirmkārt, ka Komisija, vērtējot 15. pasākuma atbilstību atļautajai atbalsta shēmai, ir pārbaudījusi tikai lēmumā, ar kuru ir apstiprināta minētā shēma, ietvertos nosacījumus (pārsūdzētā sprieduma 138. punkts).
- 18 Turklāt pašas Vācijas iestādes savā 1993. gada 26. augusta paziņojumā no attiecīgās shēmas katrā ziņā skaidri bija izslēgušas grūtībās nonākušus uzņēmumus (minētā sprieduma 140. punkts). Līdz ar to, ņemot vērā šo paziņojumu, bija acīmredzams, ka šādi uzņēmumi nevar būt atbalsta saņēmēji atbilstoši šai shēmai (tā paša sprieduma 141. punkts).
- 19 Tādējādi Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka, konstatējot, ka 15. pasākums neatbilst nosacījumiem, kas paredzēti Tiringenes federālās zemes programmā MVU ieguldījumu nodrošināšanai, jo laikā, kad apelācijas sūdzības iesniedzējs saņēma atbalstu, tas bija grūtībās nonācis uzņēmums, Komisija nav pārkāpusi tiesiskās drošības principu (pārsūdzētā sprieduma 144. punkts).
- 20 Otrkārt, Pirmās instances tiesa nosprieda, ka, lai pārbaudītu 26. pasākumu veidojošo subsīdiju saderību ar kopējo tirgu, Komisija izvērtēja tikai to atbilstību nosacījumiem, kas paredzēti lēmumā, ar kuru atļauta AFG 249.h pantā paredzētā shēma. Tomēr šajā lēmumā Komisija *inter alia* skaidri bija minējusi Vācijas iestāžu 1994. gada 29. jūlija

paziņojumu, kurā bija precizēta šīs tiesību normas, ko tā bija pareizi interpretējusi un piemērojusi saistībā ar attiecīgajām subsīdijām, piemērojamība (pārsūdzētā sprieduma 205. punkts).

- 21 Sava trešā pamata ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzējs atsaucās uz tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu, jo Komisija neesot ņēmusi vērā faktu, ka ne attiecīgās atbalsta shēmas, ne lēmumi, ar kuriem tās tika atļautas, neļāva atklāt ierobežojošos nosacījumus, kurus tā bija piemērojusi apstrīdētajā lēmumā. Apelācijas sūdzības iesniedzējs īpaši apgalvoja, ka uzņēmējs, veicot savas darbības kā krietns un rūpīgs saimnieks, var prezumēt, ka atbalsts nav jauns, ja tas atbilst visiem atļautajā programmā paredzētajiem nosacījumiem.
- 22 Šajā ziņā Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 146. punktā vispirms atgādināja, ka tiesības atsaukties uz tiesiskās palāvības aizsardzības principu ir jebkurai privātpersonai, kas atrodas situācijā, no kuras izriet, ka Kopienu administrācija, sniedzot precīzus solījumus, tam ir radījusi pamatotas cerības.
- 23 Tāpat arī Pirmās instances tiesa minētā sprieduma 148. punktā atgādināja, ka nevar pieļaut, ka Komisija pieņem lēmumu par atbalsta atgūšanu, kaitējot atbalsta saņēmējam, kas ir izpildījis tādus ar atbalstu saistītus nosacījumus, kādus šī iestāde ir noteikusi lēmumos par atļauju piešķirt atbalstu.
- 24 Tomēr Pirmās instances tiesa nosprieda, ka tā tas nav bijis šajā gadījumā, jo gan 15. pasākums, gan arī 26. pasākums apelācijas sūdzības iesniedzējam ir atļauti, pārskāpjot nosacījumus, kas noteikti lēmumos, ar kuriem apstiprināta Tīringenes federālās zemes programma MVU ieguldījumu nodrošināšanai (pārsūdzētā sprieduma 149. punkts), un AFG 249.h pantu (minētā sprieduma 207. punkts).

- 25 Turklāt Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka apstākļi, ka attiecīgajās shēmās vai par tām izdarītajās publikācijās *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* nav skaidra ierobežojuma attiecībā uz grūtībās nonākušiem uzņēmumiem un privātiem uzņēmumiem, nevarētu pamatot apelācijas sūdzības iesniedzēja tiesisko paļāvību attiecībā uz 15. un 26. pasākumu veidojošo subsīdiu likumību. Šis apstākļi nekādi nav pielīdzināms precīziem Komisijas solījumiem, ka grūtībās nonākušie uzņēmumi un privāti uzņēmumi varētu saņemt atbalstu attiecīgi saskaņā ar Tīringenes federālās zemes programmu MVU ieguldījumu nodrošināšanai un AFG 249.h pantu (pārsūdzētā sprieduma 150. un 208. punkts).
- 26 Visbeidzot, attiecībā tikai uz 15. pasākumu Pirmās instances tiesa arī precizēja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs katrā ziņā nebija atbrīvots no pienākuma noskaidrot, vai atbalsta, ko tas ir saņēmis, piešķiršana ir likumīga (minētā sprieduma 150. punkts).
- 27 Tā kā visi apelācijas sūdzības iesniedzēja prasības pamatojumam izvirzītie pamati tika atzīti par nepamatotiem, Pirmās instances tiesa prasību noraidīja pilnībā.

Apelācijas tiesvedības lietas dalībnieku prasījumi

- 28 Apelācijas sūdzības iesniedzēja prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz 15. un 26. pasākumu, kā arī lēmumu par tiesāšanās izdevumiem;

- atcelt apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punkta d) un g) apakšpunktu, kā arī 2. pantu tiktāl, ciktāl šis pēdējais minētais attiecas uz 15. un 26. pasākumu, vai katrā ziņā tiktāl, ciktāl tajā ir noteikts atgūt atbalstu, kas samaksāts atbilstoši šiem pasākumiem;

- pakārtoti, atcelt pārsūdzēto spriedumu tiktāl, ciktāl Pirmās instances tiesa tajā ir konstatējusi, ka subsīdijas, ko apelācijas sūdzības iesniedzējs saņēmis atbilstoši 26. pasākumam, pilnā apmērā ir uzskatāmas par apelācijas sūdzības iesniedzēja priekšrocībām un ka tādēļ tās ir jāatgūst, un

- piespriest Komisijai atlidzināt tiesāšanās izdevumus.

²⁹ Komisija lūdz Tiesu apelācijas sūdzību noraidīt un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējam atlidzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

³⁰ Apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirza divus galvenos pamatus un vienu pakārtotu pamatu.

Par pirmo pamatu, kas attiecas uz tiesiskās drošības principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 31 Ar pirmo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Pirmās instances tiesa esot pārkāpusi tiesiskās drošības principu, pirmkārt, pārsūdzētā sprieduma 97.–111. un 138. punktā nospriežot, ka Komisijas atļautā shēma MVU ieguldījumu nodrošināšanai no paša sākuma paredzēja ierobežojumu attiecībā uz grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, un, otrkārt, minētā sprieduma 167.–188. un 205. punktā nospriežot, ka AFG 249.h pantā paredzētā shēma neattiecas uz privātiem uzņēmumiem.
- 32 Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka minētais princips paredz, ka ierobežojumiem, kuri attiecas uz valsts atbalsta shēmu, ir jābūt skaidri un nepārprotami norādītiem pašā atbalsta shēmā vai *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā lēmumā, ar kuru šī shēma atļauta, vai Komisijas vēstulē, ar kuru minētā atļauja ir apstiprināta, lai potenciālie atbalsta saņēmēji varētu noskaidrot, vai atļautā programma uz tiem attiecas.
- 33 Tomēr, interpretējot attiecīgo programmu piemērošanas jomu, Pirmās instances tiesa kļūdaini esot ņēmusi vērā ierobežojumus, kurus apelācijas sūdzības iesniedzējs nevarēja identificēt un kurus tādējādi uz to nevarot attiecināt. Šie ierobežojumi skaidri neizrietot ne no atļautajām atbalsta shēmām, ne publicētajiem vai apelācijas sūdzības iesniedzējam pieejamajiem dokumentiem, bet gan no pilnībā iekšēja rakstura sarakstes starp Komisiju un Vācijas iestādēm iespējamās interpretācijas.

- 34 Šīs kļūdas rezultātā Pirmās instances tiesa esot pārkāpusi tiesiskās drošības principu un, tāpat kā Komisija apstrīdētajā lēmumā, esot kļūdaini konstatējusi, ka uz subsidi-jām, kas veido 15. un 26. pasākumu, neattiecās atļautās atbalsta programmas.
- 35 Komisija uzsver, ka gan Tīringenes federālās zemes programmas MVU ieguldījumu nodrošināšanai, gan *AFG 249.h* pantā noteiktās shēmas atļauju Komisija esot adre-sējusi tieši un vienīgi Vācijas Federatīvajai Republikai, izmantojot tādu procedūru, ar kuru tiek izveidotas juridiskas attiecības vienīgi starp Komisiju un minēto dalīb-valsti, kurā atbalsta saņēmējs, šajā gadījumā apelācijas sūdzības iesniedzējs, nav pie-dalījies. Turklāt šis atļaujas esot attiekušās nevis konkrēti uz subsidi-jām, kas veido 15. un 26. pasākumu, bet vienkārši uz “vispārējo [atbalsta] shēmu”, kuras potenciālos adresātus Komisija atšķirībā no attiecīgās dalībvalsts nevarēja iepriekš zināt. Tikai dalībvalsts kompetentās iestādes varot lemt par individuālu un konkrētu subsidi-jas, uz kuru attiecas atļauta atbalsta shēma, piešķiršanu.
- 36 Tomēr, tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējs nav neviena saistoša Komisijas lēmuma adresāts, tas attiecībā uz Komisiju nevarot atsaukties uz tiesiskās drošības principu. Savukārt šī principa pārkāpumā varot vainot Vācijas iestādes, kurām bija pienākums un atbildība pietiekami skaidri informēt potenciālos atbalsta saņēmējus par konkrē-tiem nosacījumiem, ar kādiem atbilstoši atļautajām programmām tiem var tikt pie-šķirts valsts atbalsts.
- 37 Līdz ar to par Vācijas iestāžu pieļauto kļūdu — piešķirt valsts atbalstu pretēji atļauta-jām shēmām un Komisijas sniegtajiem paskaidrojumiem par tām — nevarot vainot Komisijai.

Tiesas vērtējums

- 38 Lai izvērtētu šī pamata pamatotību, ir jāpārbauda, vai Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi tiesiskās drošības principu, pārsūdzētajā spriedumā atzīstot, ka Komisijas atļautās shēmas neļauj piešķirt subsīdijas, pirmkārt, saistībā ar 15. pasākumu — grūtībās nonākušiem uzņēmumiem un, otrkārt, saistībā ar 26. pasākumu — privātiem uzņēmumiem.
- 39 Attiecībā uz 15. pasākumu ir jāatgādina, ka Pirmās instances tiesa nonāca pie šāda secinājuma pēc atļautās atbalsta shēmas piemērojamības pārbaudes pārsūdzētā sprieduma 97.–111. punktā.
- 40 Šīs analīzes ietvaros tā vispirms norādīja, ka pēc Vācijas iestāžu 1993. gada 26. augusta paziņojuma, kurš minēts šī sprieduma 10. punktā un ar kuru tās precizēja paziņotās atbalsta programmas piemērošanas jomu, Komisijai bija tiesības uzskatīt, ka grūtībās nonākuši uzņēmumi no minētās programmas piemērošanas jomas ir izslēgti (pārsūdzētā sprieduma 108., 109. un 111. punkts).
- 41 Pēc tam Pirmās instances tiesa minētā sprieduma 110. punktā apstiprināja, ka šis paziņojums veidoja daļu no atļautās atbalsta programmas tiktāl, ciktāl tajā sniegto papildu informāciju un precizējumus Komisija uzskatīja par atbilstošiem attiecībā uz tās lēmumu necelt iebildumus par paziņotās shēmas īstenošanu, kā par to 1993. gada 26. novembra vēstulē Komisija informēja Vācijas Federatīvo Republiku. To īpaši apstiprina apstākļi, ka šajā vēstulē Komisija skaidri atsaucās uz minēto 1993. gada 26. augusta paziņojumu (minētā sprieduma 104. punkts).

- 42 Pamatojoties uz šiem secinājumiem, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 138. punktā neatzina tiesiskās drošības principa pārkāpumu, nolemjot, ka Komisija ar apstrīdēto lēmumu nav ar atpakaļejošu spēku ieviesusi papildu nosacījumus tiem, kas minēti lēmumā, ar kuru tā atļāvusi attiecīgo programmu.
- 43 Pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējs, Pirmās instances tiesa, nonākot pie šāda secinājuma, nav pārkāpusi tiesiskās drošības principu.
- 44 Jānorāda, kā Tiesa to jau ir nospriedusi, ka tāda lēmuma piemērojamība, ar kuru Komisija neceļ iebildumus par dalībvalsts paziņotu atbalsta shēmu, ir jānosaka, ne tikai atsaucoties uz paša minētā lēmuma tekstu, kuram *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēts tikai kopsavilkums, bet arī ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts paziņoto atbalsta shēmu (šajā ziņā skat. 2010. gada 20. maija spriedumu lietā *C-138/09 Todaro Nunziatina & C.*, Krājums, I-4561. lpp., 31. punkts, kā arī 2010. gada 14. oktobra spriedumu lietā *C-67/09 P Nuova Agricast un Cofra*/Komisija, Krājums, I-9811. lpp., 64. punkts).
- 45 Lūgums sniegt papildu informāciju, ar kuru Komisija pieprasa papildu informāciju par dalībvalsts paziņotās atbalsta shēmas piemērošanas jomu, kā arī valsts iestāžu atbilde uz šo lūgumu ir jāuzskata par paziņotās atbalsta shēmas neatņemamu daļu. Tā tas vēl jo vairāk ir tad, ja, kā tas ir šajā gadījumā, pamatojoties tieši uz šo informāciju, Komisija ir nolēmusi neceļt iebildumus par attiecīgo atbalsta shēmu.

- 46 No tā izriet, ka Pirmās instances tiesa ir pareizi uzskatījusi, ka Vācijas iestāžu 1993. gada 26. augusta paziņojums ir daļa no atļautās atbalsta programmas un ka tāpat 15. pasākumu veidojošā subsīdija nebija piešķirta likumīgi, jo laikā, kad šī subsīdija tika piešķirta, apelācijas sūdzības iesniedzējs bija grūtībās nonācis uzņēmums.
- 47 Šajā ziņā tomēr ir jāprecizē, ka, īstenojot Komisijas atļauto vispārējo atbalsta programmu, Vācijas Federatīvā Republika, kuras rīcībā acīmredzami bija minētais paziņojums, nevarēja noliegt informāciju, ko tā bija iesniegusi šai iestādei, bet, tieši pretēji, tai bija jāņem vērā šī informācija, lai individuālais valsts atbalsts tiktu piešķirts saskaņā ar to.
- 48 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs attiecībā uz 15. pasākumu nevar juridiski korekti atsaukties uz tiesiskās drošības principa pārkāpumu.
- 49 Attiecībā uz 26. pasākumu Pirmās instances tiesa pēc pārsūdzētā sprieduma 167.–188. punktā veiktās AFG 249.h panta, kurā tika noteikta Komisijas atļautā shēma, piemērojamības pārbaudes konstatēja, ka privātie uzņēmumi nevar saņemt tādas subsīdijas kā tās, kas veido šo pasākumu.
- 50 Šīs pārbaudes laikā tā vispirms norādīja, ka pēc šī sprieduma 20. punktā minētā Vācijas iestāžu 1994. gada 29. jūlija paziņojuma, kurā tās precizēja ar AFG 249.h pantu ieviestās shēmas piemērošanas jomu, Komisija nolēma necelt iebildumus par šādi paredzēto pasākumu īstenošanu (pārsūdzētā sprieduma 172. un 173. punkts).

- 51 Pēc tam Pirmās instances tiesa atzina, ka šajā paziņojumā ietvertie precizējumi, no kuriem izrietēja, ka privātie uzņēmumi nevar saņemt atbalstu saskaņā ar minēto pantu, bija atbilstoši, lai noteiktu atļautās shēmas precīzu piemērojamību, un Komisija tos bija ņēmusi vērā, lai konstatētu, ka paredzētie pasākumi nav atbalsts EKL 87. panta izpratnē (pārsūdzētā sprieduma 175., 176. un 180. punkts).
- 52 Pamatojoties uz šo vērtējumu, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 205. un 206. punktā secināja, ka Komisija nav pārkāpusi tiesiskās drošības principu tiktāl, ciktāl tas attiecas arī uz 26. pasākumu, jo tā ir izvērtējusi tikai šo pasākumu veidojošo subsīdiju atbilstību nosacījumiem, kas noteikti lēmumā, ar kuru attiecīgā shēma ir atļauta.
- 53 Pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējs, Pirmās instances tiesa, nonākot pie šāda secinājuma, nav pārkāpusi tiesiskās drošības principu.
- 54 Ņemot vērā šī sprieduma 44. un 45. punktā minētos apsvērumus, ir jākonstatē, ka Vācijas iestāžu 1994. gada 29. jūlija paziņojums ir daļa no atļautās atbalsta programmas, kurai ir piesaistīts 26. pasākums, un ka, pamatojoties tieši uz tajā norādīto informāciju, Komisija nolēma necelt iebildumus par paziņoto atbalsta shēmu.
- 55 No tā izriet, ka Pirmās instances tiesai bija pamats uzskatīt, ka šī shēma neļauj piešķirt subsīdijas tādiem privātiem uzņēmumiem kā apelācijas sūdzības iesniedzējs un ka atbalsts, kuru tas bija saņēmis, tātad neatbilda šīs shēmas ietvaros noteiktajiem nosacījumiem.

- 56 Līdz ar to apgalvojums par tiesiskās drošības principa pārkāpumu ir jānoraida arī tiktāl, ciktāl tas attiecas uz 26. pasākumu.
- 57 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, pirmais pamats ir jānoraida kopumā kā nepamatots.

Par otro pamatu, kas attiecas uz tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 58 Sava otrā pamata ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi tiesiskās palāvības aizsardzības principu, pārsūdzētā sprieduma 150. un 208. punktā nospriežot, ka tas, ka lēmumos, ar kuriem ir apstiprināta Tīringenes federālās zemes programma MVU ieguldījumu nodrošināšanai un programma, kas noteikta AFG 249.h pantā, nav skaidru ierobežojumu, Savienības tiesu judikatūras izpratnē nav pielīdzināms Komisijas sniegtiem “precīziem solījumiem”, kas pamato tu apelācijas sūdzības iesniedzēja tiesisko palāvību attiecībā uz 15. un 26. pasākuma likumību.
- 59 Pirmkārt, Pirmās instances tiesa kļūdaini neesot ņēmusi vērā, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs nevarēja noskaidrot iespējamus ierobežojumus dokumentos par atļautajām programmām, kādas tās bija publicētas. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējam esot bijis pamats uzskatīt, ka minētos pasākumus veidojošās subsīdijas ir piešķirtas pareizi, ievērojot Komisijas noteiktos nosacījumus attiecībā uz atļautajām

programmām, tāpēc tam neesot bijis jāgaida, ka tiks pieņemts lēmums, ar kuru tiks noteikta šo subsīdiju atgūšana.

- 60 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējs kritizē Pirmās instances tiesas norādi, ka tas “nebija atbrīvots no pienākuma iegūt informāciju par to, vai atbalsta, ko tas ir saņēmis, piešķiršana ir likumīga” (pārsūdzētā sprieduma 150. punkts). Atbalsta saņēmējam šāds pienākums iegūt informāciju — pretēji šim gadījumam — esot tikai tad, ja ieinteresētajai personai ir zināmas šaubas par tādas atļaujas piemērojamību, kuras priekšmets ir šāda veida atbalsts.
- 61 Komisija apgalvo, ka, ņemot vērā, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs nav ne apstrīdētā lēmuma adresāts, ne tieši minēts atļautajās programmās — kas, tieši pretēji, varot būt piemērojamas nenoteiktam uzņēmumu skaitam — tam neesot tiesiska pamata atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu.
- 62 Turklāt, pēc Komisijas domām, apelācijas sūdzības iesniedzējam katrā ziņā esot bijis jābūt gatavam, ka 15. un 26. pasākumu veidojošās subsīdijas tiks atsauktas, ņemot vērā, ka Vācijas iestādes šīs subsīdijas bija piešķirušas, acīmredzami neievērojot paziņoto programmu ietvaros paredzētos nosacījumus.

Tiesas vērtējums

- 63 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, uz kuru Pirmās instances tiesa, starp citu, pamatoti ir atsaukusies pārsūdzētā sprieduma 146. punktā, tiesības atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu ir ikvienai personai, kurai kāda Savienības iestāde, sniedzot tai precīzus solījumus, ir radījusi pamatotas cerības (skat. it īpaši 2005. gada 24. novembra spriedumu lietā C-506/03 Vācija/Komisija, 58. punkts, un 2007. gada 18. jūlija

spriedumu lietā C-213/06 P *AER/Karatzoglou*, Krājums, I-6733. lpp., 33. punkts). Par šādiem solījumiem uzskata jebkādā veidā paziņotu precīzu, beznosacījumu un saskaņotu informāciju (šajā ziņā skat. 2008. gada 16. decembra spriedumu lietā C-47/07 P *Masdar (UK)*/Komisija, Krājums, I-9761. lpp., 34. un 81. punkts).

- 64 Tomēr ir jākonstatē, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā šo judikatūru ir piemērojusi pareizi.
- 65 Kā to norādījusi Pirmās instances tiesa, tas, ka attiecīgajās atbalsta shēmās nav skaidru ierobežojumu, pēc definīcijas nav pielīdzināms precīzai, beznosacījumu un saskaņotai informācijai, ko Komisija apelācijas sūdzības iesniedzējam sniegusi par to, ka šīs shēmas atļauj piešķirt atbalstu attiecīgi grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, runājot par 15. pasākumu, vai privātiem uzņēmumiem, runājot par 26. pasākumu, un līdz ar to nevar pamatot tā tiesisko paļāvību, ka tam piešķirtās subsīdijas ir likumīgas.
- 66 Tieši pretēji, tā kā iespēja piešķirt atbalstu šādiem uzņēmumiem ir vismaz nenoteikta, tas, ka nav skaidru ierobežojumu, nevar būt pamats precīziem solījumiem, kas apelācijas sūdzības iesniedzējam varētu radīt jebkādu tiesisko paļāvību.
- 67 No iepriekš minētā izriet, ka ar pārsūdzēto spriedumu nav pārkāpts tiesiskās paļāvības aizsardzības princips, un līdz ar to arī otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par trešo pamatu, kas attiecas uz EKL 87. panta 1. punkta noteikumu pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 68 Ar trešo pamatu, kurš izvirzīts pakārtoti, apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi EKL 87. panta 1. punkta noteikumus, jo tā pārsūdzētā sprieduma 193.–201. punktā ir konstatējusi, ka 26. pasākumu veidojošās subsīdijas pilnā apmērā ir jāuzskata par valsts atbalstu.
- 69 Tomēr, izdarot šo secinājumu, tā, pirmkārt, esot pārkāpusi principu par kompetences sadalījumu starp Pirmās instances tiesu [tagad — Vispārējo tiesu] un Komisiju, ņemot vērā, ka ar apstrīdēto lēmumu dalībvalstij ir atļauts aprēķināt apelācijas sūdzības iesniedzēja faktiski saņemto labumu. Otrkārt, tā neesot ievērojusi judikatūru, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmēja iegūtais labums ir jāaprēķina, nevis pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts segtajām izmaksām, bet atkarībā no šī atbalsta saņēmēja faktiskajiem ietaupījumiem saistībā ar nelikumīgā atbalsta saņemšanu.
- 70 Tā kā Komisijai ir pretējs viedoklis, tā apstrīd jebkādu minētā principa pārkāpumu, apgalvojot, pirmkārt, ka Pirmās instances tiesa neesot pārbaudījusi apelācijas sūdzības iesniedzējam piešķirto labumu summu, bet esot skaidri atsaukusies uz atbalsta summu, kas ir minēta apstrīdētajā lēmumā. Otrkārt, tā uzskata, ka, aprēķinot labumu, ko no 26. pasākuma guvis apelācijas sūdzības iesniedzējs, Pirmās instances tiesa ir pareizi piemērojusi judikatūrā noteiktos kritērijus, jo pārsūdzētā sprieduma 196.–198. punktā tā ir pamatojusies uz ietaupījumiem, kurus tas faktiski guvis, pateicoties tā saņemtajām darba algu subsīdijām.

Tiesas vērtējums

- 71 Pirmkārt, ir jānorāda, ka, pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējs, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 193.–201. punktā nav apstiprinājusi, ka 26. pasākumu veidojošās subsīdijas pilnā apmērā ir jāuzskata par valsts atbalstu.
- 72 Tieši pretēji, kā to pareizi norāda Komisija, no minēto punktu interpretācijas izriet, ka, nepārbaudot apelācijas sūdzības iesniedzējam piešķirto labumu summu, Pirmās instances tiesa skaidri ir atsaukusies uz minēto summu, ko Komisija ir norādījusi apstrīdētajā lēmumā un kas turklāt skaidri ir norādīta pārsūdzētā sprieduma 18. un 192. punktā.
- 73 Šādos apstākļos nav pamata apgalvot, ka Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi principu par kompetences sadalījumu starp Pirmās instances tiesu un Komisiju, pārsniedzot to, ko šī iestāde bija nolēmusi apstrīdētajā lēmumā.
- 74 Otrkārt, attiecībā uz iespējamo Kopienų judikatūras, saskaņā ar ko labums tiek aprēķināts atkarībā no atbalsta saņēmēja faktiskajiem ietaupījumiem saistībā ar nelikumīgā atbalsta saņemšanu, pārkāpumu ir jākonstatē, ka pārsūdzētais spriedums faktiski ir pamatots ar pareizu pieņēmumu, ka ieņēmumi, ko veido attiecīgās subsīdijas, atspoguļo labumu, kādu guvis apelācijas sūdzības iesniedzējs.
- 75 Šajā ziņā ir jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 196. punktā Pirmās instances tiesa ir norādījusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs “tika atbrīvots no daļas apgrūtinājumu (algu izmaksām)”, kuri saistīti ar darbiem, ko tas veica savās interesēs. Tāpat arī minētā sprieduma 198. punktā, kā to apgalvo Komisija, tiesa ir konstatējusi, ka apelācijas

sūdzības iesniedzējs “reāli nav uzņēmis daļu no izmaksām, kas atbilst subsīdijas summai, ko tas ir saņēmis”.

- 76 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, arī trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.
- 77 Tā kā nav apmierināms neviens no apelācijas sūdzības pamatiem, tā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 78 Saskaņā ar Reglamenta 122. panta pirmo daļu, ja apelācija nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šī reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā paša reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tam spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež tam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospiež:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) *Kahla Thüringen Porzellan GmbH* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]